

Uden Forhandling eller Afstemning
vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

*Første Behandling af Forslag til Lov om
Tilvirkning og Forhandling af Margarine
m. m.*

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2691).

Sagen sættes til Forhandling.

A. C. Mortensen: Margarine-lovgivningen har i de sidste 40 Aar jævnlig beskæftiget Lovgivningsmagten. Allerede den 1. Maj 1885 traadte den første Margarine-lov i Kraft. Den var meget kort, indeholdt i Virkeligheden kun en Bestemmelse om, at Margarinebeholdere skulde have en fra Smørbeholdere afvigende Form samt være mærket „Margarine“. Men denne Lov var ikke ret lang Tid tilfredsstillende; allerede i Efteraaret 1886 forelagdes et nyt Lovforslag, som dog ikke blev til Lov. I Efteraaret 1887 kom der et Lovforslag af en saadan Beskaffenhed, at det i Virkeligheden, hvis det var blevet vedtaget, vilde have umuliggjort Margarineproduktionen i den kommende Tid. Det førte til den saakaldte store Smørkrig her i Landet, der vel nok, naar vi undtager Provisorierne, og hvad dermed fulgte, var det Spørgsmaal, der vakte størst Opmærksomhed af de politiske Spørgsmaal, som var fremme i Firserne. Lovforslaget behandlede her i Folketinget en hel Uge i Dag- og Aftenmøder, og Forhandlingerne fylder ikke mindre end 370 Spalter i Rigsdagstidende. Herfra førtes Krigen ud i Landet, og der var en Del Landborepræsentanter af dem, som holdt paa det saakaldte „rent Land“, der rejste ud i Landet og søgte at oparbejde en Stemning mod Margarinene, en Stemning, som skulde forhindre, at Befolkningen i Fremtiden kunde faa dette billige Produkt, idet disse Folk fremstillede sig som de eneste virkelige Varetagere af Landbrugets Interesser. Naar, det har vi jo adskillige Gange senere set, at der har været Landbopolitikere, som har ønsket at tage et saadant Standpunkt; at de, naar de kom ud i Landet, kunde fortælle, at de var i Virkeligheden de eneste, der vilde varetage det bærende Erhverv, Landbrugets Interesser. Men heldigvis gik det den Gang saaledes, at det kun var et lille Mindretal saavel herinde paa Rigsdagen som ude i Befolkningen, de fik til at gaa med til deres Opfattelse: at Margarineproduktionen skulde

umuliggøres. Det Lovforslag, som den Gang vedtoges i Folketinget, havde hverken Forbud mod Farvning eller Forbud mod at blande Smør i Margarinene. Det, der vedtoges i Landstinget, var ikke en Gang saa yderlig-gaaende som det, der oprindeligt var foreslaaet, det forhindrede ikke, at Margarine kunde køernes i Mælk.

Det endelige Resultat, der kom ud af Forhandlingerne, en Lov, som vedtoges i 1888, var, at man forbød at farve Margarine, og siden 1888 har det været forbudt at give Margarinene en lignende Farve, som Smørret har. Derimod blev det tilladt at blande op til 50 pCt. Smør i Margarinene. Det har dog vist aldrig haft nogen Betydning, at en saa stor Indblanding af Smør har været tilladt; jeg tror aldrig, det har været benyttet, Margarinene vilde ganske naturligt blive alt for dyr derved. Men man kan komme ind paa at lave Margarine med noget mindre Smørindhold, f. Eks. op til 10 pCt. Nu vil man have denne Procent sat helt ned til 3. Jeg har ikke kunnet finde nogen Motivering for, at det skulde være nødvendigt paa den Maade at forbyde at lave en virkelig god Margarine, og jeg tror ikke, det er nødvendigt.

Jeg beder ærede Medlemmer betænke, hvad det vilde have ført til, hvis de Folk, der holdt paa „rent Land“, havde faaet deres Villie i 1888. Hvad mon Smaafolk skulde have faaet paa deres Brød i de Aar, som kom, og hvor Smørret har været saa dyrt, at det var umuligt for Smaafolk at skaffe sig det? Det har da ogsaa vist sig, at Margarineproduktionen ikke paa nogen Maade har generet vor Smørproduktion og Smør-eksport. Tværtimod er Smørproduktionen og Smørekporten ustandselig gaaet fremad siden den Tid, og vi har gennem Aarene erhvervet os et saa udmærket Renomé i Udlandet for vort Smør, at det har vist sig, at den Frygt, man i sin Tid nærede, var ganske ugrundet.

Efter Loven af 1888 varede det ikke saa længe, inden der kom en ny Lov, hvorefter den højeste Smørfedtprocent, der maatte anvendes, var 15, men samtidig blev det bestemt, at naar Margarinene udbødes til Salg, skulde det paa Emballagen og paa Indpakkingspapiret være fastslaaet, hvor mange Procent Smørfedt Margarinene indeholdt. Dette var en udmærket Bestemmelse; der blev taget Hensyn ikke blot til Smørproducenterne, men ogsaa til Forbrugerne af Margarine, de skulde have at vide, hvad det var, de købte, de skulde være sikre paa, at naar de købte Margarine med et bestemt Smørindhold, havde den ogsaa dette Ind-